

Odborné vyjádření a protokolární výpověď k aktuálnímu stavu památného dubu letního ve Ctěnickém háji

Zadavatel: Lesy hl. m. Prahy
Práčská 1885
106 00 Praha 10 – Záběhllice
IČO: 45247650LHMP

Zpracoval: Ing. Pavel Wágner, Arbonet, s.r.o., znalecká kancelář,
Dolská 2486/12, 193 00 Praha 9
tel. 603 816 296,

Výchozí materiály: výsledky ohledání stromu na místě a pořízená fotodokumentace ze dne 21. 9. 2023. Výsledky hodnocení – fytopatologického průzkumu a tahové zkoušky z roku 2022. Zpracovaná žádost LHMP o zásah do památného dubu (sesazení koruny na torzo).

Datum zpracování: 21. 9. 2023

Svědectví podává: Ing. Pavel Wágner (arborista, znalec)

Přílohy: fotodokumentace stromu z místa

Zjištění a identifikace na místě

Dne 21. 9. 2023 byl, v 16:20 byla, na základě podnětu ÚMČ Praha – Vinoř a následně LHMP provedena kontrola ohledání památného dubu ve skupině dubu ve Ctěnickém háji. Strom byl identifikován jako:

Taxon: dub letní – *Quercus robur*
Lokalita: Ctěnický háj p. č. 704/1 v k. ú. Praha – Vinoř.
Výška stromu: 32 m
Průměr koruny: 16/10 m
Obvod kmene: 466 cm (měřeno ve výšce 1,3 m nad zemí)
Výška nasazení koruny: 16 m
Číslo stromu v evidenci MHMP: 040-08

Strom s rozsáhlými defekty a hnilobou kmene na bázi. V minulosti opakovaně redukovaný. Vzhledem k opakovanému výskytu plodnic dřevní houby lesklokorky na bázi, byla provedena v roce 2022 tahová zkouška s výsledkem snížené stability na vývrat. Proto byl posudky navržen zásah - výrazné sesazení koruny s postupným přechodem na torzo. Tento zásah byl potvrzen i prohlídkou v srpnu 2023.

Dne 21. 9. 2023 byl ÚMČ Praha – Vinoř nahlášen LHMP pád kosterní větve. Větev o průměru cca 40 cm se zlomila v důsledku masivní hniloby způsobené zatím blíže nespecifikovanou dřevní houbou. K nečekanému odlomení došlo i přesto, že větve (i celé koruna) byly v roce 2020 výrazně zredukovány a kosterní větve odlehčeny.

Na místě byl strom zhodnocen dle standardu SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů:

Fyziologická vitalita 3 - výrazně snížená,
Zdravotní stav 4 - silně narušený,
Stabilita 4 - silně narušená,
Provozní bezpečnost 5 – strom velmi nebezpečný

Frekvence provozu a hodnoty cíle pádu byly vyhodnoceny podle výše uvedeného standardu hodnocení následovně:

Hodnoty cíle pádu základní plochy stromu (ZP) dle SPPK A01 001:2018	
dle využití plochy v dopadové vzdálenosti stromu na ZP (1-6) (viz kap. 2.1.7)	2. využití plochy mezi 2,4 hod./den a 15 min./den

dle frekvence pohybu osob (1-6) (viz kap. 2.1.7)	2. chodci a cyklisté 8 - 72 osob za hodinu
dle typu komunikace (1-6) (viz kap. 2.1.7)	6. žádný provoz automobilů
dle hodnoty majetku (1-6) (viz kap. 2.1.7)	4. riziko vzniku škod na majetku mezi 5.400 Kč a 54.000 Kč

Příčinou pádu větve byl rozklad dřeva, který však probíhá s nezvykle velkou rasancí a rychlostí. Odumřelé větve dubu těchto průměrů obvykle ještě poměrně dlouhou dobu zůstávají mechanicky odolné. Vzhledem k tomu, že ještě v roce 2020 byla na větvi živé výmladky a větev byla razantně zakrácena, je rozsah hniloby a její selhání v tak velkém průměru nečekané až zarážející.

Přesto je třeba tuto situaci reflektovat a bezprostředně na ni reagovat. I když zatím nebyl druh dřevní houby, která stojí za tak rychlou degradaci dřeva kosterních větví, je jasné, že tento rozklad působí i v dalších kosterních větvích. Proto lze důvodně předpokládat, že může selhat některá z dalších větví.

Navzdory k již dříve přijatým opatřením, tak vzhledem k nastalé situaci a závažnosti defektů stromu i jeho expozici, je situace a stav tohoto dubu vyhodnocen jako provozně velmi nebezpečný s možným ohrožením života a zdraví osob, pohybujících se v jeho blízkosti, včetně hrozící škody značného rozsahu. Hrozbou je především další možné selhání kosterních větví. Hrozba pádu celého stromu je zatím vzhledem k výsledkům loňských tahových zkoušek snižena, avšak v blízkých následujících letech velmi reálná a možná.

Doporučení:

Přestože je strom v procesu podání žádosti o jeho sesazení na torzo, považují jeho stav natolik za závažný, že je nezbytně nutné reagovat bezprostředně. Proto doporučuji bez zbytečného odkladu a v co nejkratším termínu (po zajištění mobilní plošiny) provést plánované sesazení koruny v tzv. havarijním režimu, neboť doba, po kterou by trval proces správného řízení (řádově 2 měsíce) je v dané situaci neakceptovatelná a zásah je neodkladný. V místě se pohybuje velké množství osob a v příštím týdnu je zde plánovaný běžecký závod, při kterém se přímo v místě stromu budou pohybovat stovky lidí.

I s vědomím velké historické a biologické hodnoty stromu, doporučuji po provedeném sesazení zahájit proces zrušení ochrany památného stromu („odpamátnění“) a po konzultaci s OOP zvážit buď ještě mezistupeň dalšího sesazení na bezpečné torzo kmene, nebo rovnou pokácení zbytku stromu. Vzhledem k nebývalé rychlosti rozkladu dřeva i velké frekvenci a pohybu osob kolem stromu, považují zvýšené bezpečnostní riziko za dlouhodobě neakceptovatelné.

V Praze dne 21. 9. 2023

Přílohy:
1 Fotodokumentace

Arbonet, s.r.o.
znalecká kancelář
Ochrana přírody a Zemědělství
Dolská 2486/12, 193 00 Praha 9
IČ: 28201906 DIČ: CZ28201906

.....
Ing. Pavel Wágner

Ing. Pavel Wágner tel.: 603 816 296, e-mail: pavel.wagner@arbonet.cz - zahradní inženýr v oboru Zahradní a krajinářská architektura, ZF MZLU Brno), znalec v oboru Zemědělství, odvětví Ovocnářství a zahradnictví, specializace arboristika - posuzování zdravotního stavu, poškození a technologií péče o dřeviny a v Oboru ochrana přírody, specializace dendrologie, ochrana dřevin, péstební opatření, plány péče, včetně péče o významné a památné stromy. Certifikovaný Evropský arborista - European Tree worker (ETW), autorizovaný zástupce autorizované osoby pro profesní kvalifikace NSK: „Technik arborista“ a „Samostatný technik arborista“.

Fotodokumentace

